

School krijgt lampenkappen à la Leonardo da Vinci

In Raamsdonksveer werd het Dongemond College voor havo en vwo uitgebreid met een Technasium. Daartoe werd aan het bestaande gebouw een nieuwe ruimte gebouwd. AtexLicht maakte het lichtplan en Rodenburg Installatiebedrijven verzorgde alle installaties, waaronder de verlichting.

Tekst Marion de Graaff

“De uitdaging in het lichtplan voor het Technasium was het beperkte budget”, zegt Louis de Wit, directeur van AtexLicht. “Een e-adviseur had voor de verlichting de financiële ruimte aangegeven in een basis/budgetplan, dat vooral bestond uit aannames om te voldoen aan luxwaardes. Vervolgens was het aan ons om met onze kennis en creativiteit de luxwaardes zodanig te corrigeren dat er een balans tussen functionaliteit, sfeer en beleving zou ontstaan. In het lichtplan hebben we de algemene verlichting uitgewerkt, maar ook aangegeven waar we met accenten wilden werken en hoe we bepaalde objecten wilden verlichten.”

Transparant

Een van de kenmerken van het Technasium is dat het een open ruimte is, waar bepaalde hoeken zijn ingericht voor verschillende doeleinden. De Wit: “We hebben ervoor gekozen om vooral met indirect licht te werken, met daglicht afhankelijk geschakelde inlegarmaturen. Dat geeft een lichtcomfort waar mensen zich prettig bij voelen, vooral ook omdat er een afwijkende kleurstelling gebruikt is. De algemene verlichting in de leslokalen is gecreëerd met 37 inlegarmaturen van 2 x 55W

PLL, waarbij de lichtuittreding vanuit de armatuur zowel direct als indirect plaatsvindt. Dat genereert een hoge mate van lichtcomfort. De armaturen zijn hoogfrequent en door de daglichtregeling heel energiezuinig. In de praktijkruimte is een meer ‘werkplaatsachtig’ licht. Hier hebben we hoogfrequente armaturen van 2 x 36W toegepast, met een afscherming tegen vervuiling. Op verschillende plaatsen is aparte werkplekverlichting gerealiseerd met hoogfrequente maatwerk pendelarmaturen van 3 x 28W. In de aula hebben we voor accentverlichting gekozen door middel van grote lampenkappen, in samenspraak met een interieurontwerper die adviseerde over styling, kleurstelling en stoffering. De lampenkappen staan niet zozeer in dienst van het licht, maar fungeren meer als sfeermaker. Dan zijn er nog wat downlighters geplaatst, die zijn allemaal uitgevoerd met een louvre voor een beter comfort.”

Op schaal

“Wij gaan in ons lichtplan verder dan alleen aangeven waar de armatuur moet komen te zitten en welk soort armatuur dan”, licht De Wit toe. “We gaan een stap verder door het uit te tekenen in AutoCAD waarin we de plafond-

structuren volledig in kaart brengen, want er lopen natuurlijk al allerlei andere draden en buizen. Luchtbehandeling, elektriciteit, noem maar op. Dat moet elkaar wel verdragen. Mochten er punten van overleg zijn, dan gaan we met de installateur om de tafel. In het geval van het Technasium hebben we ook met de architect gepraat. Toen alles klopte, hebben we de AutoCAD-tekening naar Rodenburg gestuurd, waarbij we de armaturen op schaal hadden ingetekend. Als je alleen een symbool gebruikt voor een lamp, dan lijken ze allemaal even groot, de maatvoering klopt dan niet. In het geval van onze hele grote lampenkappen ziet dat er nogal vreemd uit op tekening. Teken je ze op schaal in, dan kan de installateur zich veel beter een voorstelling maken van hoe het er uiteindelijk uit gaat zien. Rodenburg heeft op basis van onze tekening een schakelschema gemaakt.”

LichtBibliotheek.nl

“Men denkt trouwens nogal eens dat een professioneel lichtplan veel geld moet kosten”, zegt De Wit. “Dat is echt een misverstand. Het gaat erom dat je weet wat er te koop is, en dat bedoel ik dan in letterlijke zin. Wie biedt wat aan en tegen welke prijs, daar draait het om. En

Het Dongemond College voor havo en vwo heeft geen 'schooluitstraling'.

daarom hebben we als AtexLicht de website LichtBibliotheek in het leven geroepen. Dat is een website waarop we zo'n 900 Europese lichtfabrikanten met 2400 catalogi in hebben ondergebracht. Ze hebben allemaal hun eigen disciplines en producten, en hun eigen prijs-prestatie verhouding op bepaalde onderdelen. Als je dat weet, dan kun je dat gebruiken, maar anders niet. Een keukenstoel kun je door een interieurbouwer laten ontwerpen en maken, maar je kunt ook naar Ikea gaan. Zo is het met licht ook. Soms volstaat het een, soms ben je met iets anders beter af. Ik denk dat we op hetzelfde lichtontwerp waren uitgekomen als we carte blanche hadden gehad qua financiën. Het klopt gewoon. De functionaliteit is op een school heel groot, terwijl de beleving wat ondergeschikt is. Maar het een hoeft niet ten koste te gaan van het ander. Wij proberen de balans te vinden, en dat is bij het Technasium heel goed gelukt. Wat ik uiteindelijk heel grappig vind, is dat de combinatie van architectuur, kleur en licht mij geen 'schoolgevoel' geeft. Het is eigenlijk zo dat architectuur, kleur en licht de uitstraling van een ruimte bepalen. De installateur heeft de taak om te zorgen dat alles kan functioneren. Ieder heeft zijn eigen rol in het geheel, en

van een goed samenspel krijg je een mooi gebouw."

Leonardo da Vinci

Arie Honcoop, projectleider bij Rodenburg Installatiebedrijven: "Wij kregen het bestek van de e-adviseur en op basis daarvan hebben wij een installatie ontworpen. Het ging om de uitbreiding van een bestaand schoolgebouw in Raamsdonksveer. In de nieuwbouw is het Technasium gehuisvest, een afdeling van een havo/vwo-school die specifiek is ingericht op onderzoek en ontwerp. Leerlingen werken er op projectmatige basis. Het Technasium bereidt ze voor op een technische opleiding op hbo of wo-niveau." Directeur Margot Segers-Rodenburg vult aan: "Het leuke is dat het geen standaard klaslokaal is maar een bijzondere ruimte waaraan bijzondere eisen werden gesteld. De leerlingen moeten overal kunnen inpluggen om te werken, dus het is allemaal heel flexibel gemaakt."

Een interieurarchitecte heeft voor het Technasium het thema Leonardo da Vinci gekozen. Dat zie je overal terugkomen, en dus ook in de verlichting. AtexLicht heeft grote lampenkappen gemaakt waarop uitspraken van Da Vinci zijn geprint. Segers: "Dat ziet er prachtig

uit en zet gelijk een bepaalde sfeer neer. Voor de algemene verlichting had AtexLicht energiezuinige armaturen met daglichtregeling voorgeschreven, dus die hebben we geïnstalleerd. Best bijzonder, want je komt dat nog niet op grote schaal tegen."

Lokale partijen

De installatie is voorspoedig verlopen. Honcoop: "We hebben in het voortraject uitgebreid overlegd over het hoe en wat, en daardoor wist iedereen precies waar hij aan toe was. Er waren geen verrassingen achteraf." Segers vult aan: "Bijzonder aan het project is dat er uitsluitend lokale partijen bij betrokken zijn. Dat zorgt voor korte lijnen, waardoor je gemakkelijk communiceert." Op vrijdag 21 oktober is het Technasium officieel geopend, maar eigenlijk is de afdeling al met ingang van het nieuwe schooljaar in gebruik. "De reacties zijn heel positief", zegt Honcoop. "Natuurlijk krijg je altijd na de ingebruikname nog wat vraagjes. Hier en daar wilde men toch een extra aansluitpunt, maar dat zijn kleinigheden." ■